

SPOLNA ZLORABA OTROK **-RAZUMEVANJE PROBLEMA IN USTREZEN ODZIV-**

RAZPON SPOLNIH VEDENJ PRI OTROCIH

Kempe National Centre, Denver, Colorado, ZDA

OTROCI, MLAJŠI OD 12 LET

RAZPON NORMALNIH VEDENJ

Ta vedenja sodijo v normalen razpon spolnih vedenj, ki so značilna v otroštvu. Otroci se namreč spoznavajo s svojim telesnim razvojem, s spolnostjo, z medosebnimi odnosi. Določeno vedenje, ki sodi v razpon normalnih spolnih vedenj, pa se lahko pojavlja v neprimernem času, situaciji. V tem primeru je potreben ustrezen odziv odraslih, s ciljem, da se določeno vedenje omeji, preusmeri in uči

ustreznega vedenja. Odziv odraslih naj sporoči na eni strani intimno naravo spolnih vedenj in na drugi

strani vzpodbuja odprto komunikacijo o spolnosti, spolnem razvoju in učenju.

§ Pogovor z vrstniki o spolnih organih, spolnosti,

§ igra z vrstniki »pokaži mi svojega, jaz ti pokažem mojega« ...

§ igranje »zdravnikov«,

§ občasna masturbacija brez penetracije,

§ posnemanje zapeljevanja, flirtanja (poljubljanja, objemanja ...),

§ spolno obarvane besede ali šale, ki so v okviru norm v vrstniški skupini.

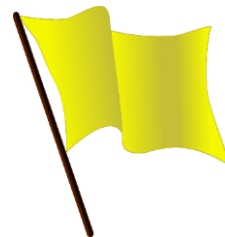

RUMENA »ZASTAVICA«

Ta kategorija vedenj ni daleč od normalnega razpona. Ta vedenja lahko občasno opazimo v katerikoli skupini otrok, ko raziskujejo in ponavljajo stvari, ki so jih videli, slišali. Lahko pa takšna vedenja postanejo problematična za otroka ali druge. Razlogi za to so različni. Pomembno je, da smo pozorni na ta vedenja, jih spremljamo, evalviramo. V odnosu z otrokom smo pozorni na znake zmedenosti, nerazumevanja, neustreznih informacij, ki jih ima, smo empatični, promoviramo ustrezna vedenja, odgovornost v odnosu z drugimi.

- Preokupacija s spolnimi vsebinami (še posebej spolno-agresivne vsebine),
- poskus odkriti spolne organe pri drugih (poskuša dvigniti krilo, potegniti dol hlače),
- spolno eksplicitna govorica z vrstniki,
- spolno obarvani grafiti (še posebej kronično ponavljajoči se, takšni, ki vplivajo na druge),
- druge spravlja v zadrego s spolno obarvanimi temami, govorom, namigovanjem na spolnost,
- prezgodnje znanje na temo spolnosti (ima preveč informacij glede na svojo starost),
- enkratni dogodki opazovanja drugih, razkazovanja pred drugimi, obscenosti, zanimanja za pornografijo, drgnjenje ob druge,
- preokupacija z masturbacijo,
- vzajemna masturbacija ali masturbacija v skupini*,
- v igri z lutkami ali vrstniki (ko so oblečeni) simulira predigro (božanje, ljubkovanje, »francosko« poljubljanje ...).

*Kljub temu, da vzajemna masturbacija ali masturbacija v skupini ni neobičajna pri otrocih, pa je pomembno biti pozoren na to vedenje, ga spremljati, evalvirati.

(Kempe National Center, 1205 Oneida Street, Denver, CO 80220

Avtorske pravice ima Kempe National Center, zato se kriterijev ne sme spreminjati. Kontaktna oseba za vprašanja, komentarje je Dr. Gail Ryan.

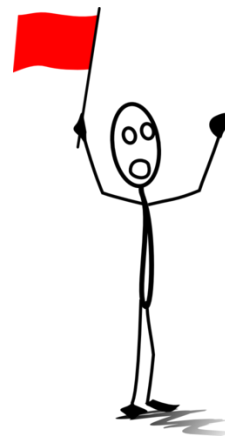
Prevod: ISA institut, 2011)

RDEČA »ZASTAVICA«

Pri tej kategoriji gre za odmik od normalnega razpona vedenj. Vedenja v odnosih z drugimi postajajo bolj agresivna, zlorablajoča, vključujejo fizično in verbalno nasilje. So tudi bolj ponavljajoča se, kronična. Ta vedenja vedno zahtevajo intervencijo odraslih, s ciljem zaščite otroka, ki izvaja določeno vedenje, in drugih otrok! Ta vedenja lahko kažejo na pomanjkanje empatije, občutka za druge in obstaja verjetnost, da se bodo nadaljevala, sčasoma lahko tudi stopnjevala. Ti vzorci zlorablajoče spolnosti so lahko predhodna stopnja za resnejša kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost.

- Spolno eksplicitna govorica v odnosih z občutno mlajšimi otroki
- dotikanje spolnih organov drugih,
- poniževanje, žaljenje sebe ali drugih s spolno obarvanimi temami,
- povzročanje strahu, grožnje prisile, fizičnega nasilja,
- spolno eksplicitni predlogi, grožnje (vključno s pisnimi sporočili ...),
- ponavljajoče se opazovanje drugih, razkazovanje, obscenosti, zanimanje za pornografijo, drgnjenje ob druge,
- kompulzivna masturbacija,
- masturbacija, ki vključuje analno ali vaginalno penetracijo,
- simuliranje spolnega odnosa z lutkami, vrstniki (ko so oblečeni), z živalmi.

STOP: BREZ DODATNIH VPRAŠANJ!

Ta kategorija vedenj je brez dvoma odklonska in potencialno škodljiva. V teh primerih je vedno nujna intervencija odraslih (obravnavna, prijava pristojnim službam)! Kljub temu da je lahko motivacija za ta vedenja pri otrocih različna, to v nobenem primeru ne zmanjšuje ali opravičuje vedenja, tega, da je škodljivo, lahko tudi kaznivo. Cilj odziva odraslih naj bo:

- evalvacija narave vedenja, s ciljem, da se otroku, pri katerem se pojavlja določeno vedenje, zagotovi ustrezna zaščita in potrebna strokovna obravnavna,
- zaščita drugih ranljivih otrok.

Vedenja:

- oralna, vaginalna, analna penetracija v igri z lutkami**, v interakciji z otroki, živalmi,
- nasilno odkrivanje spolnih organov pri drugih***,
- simuliranje spolnega odnosa z vrstniki (brez oblačil),
- poškodbe spolnih organov, krvavitve, ki niso pojasnjene z drugimi vzroki.

**Zelo pozorni moramo biti na vedenja, ki se pojavljajo v igri z lutkami, igračkami. Gre lahko za »vajo« vedenja, ki bo manifestirano v odnosih z drugimi otroki.

***Nasilno odkrivanje spolnih organov pri drugih otrocih je lahko del poniževalnega ravnanja v odnosu do vrstnika (vrstniško nasilje) in ni nujno povezano z izkušnjami spolne zlorabe pri otroku, ki to počne. V vsakem primeru pa gre za nasilno ravnanje, ki ga je potrebno dosledno ustaviti.

(Kempeski National Center, 1205 Oneida Street, Denver, CO 80220)

Avtorske pravice ima Kempeski National Center, zato se kriterijev ne sme spreminjati. Kontaktna oseba za vprašanja, komentarje je Dr. Gail Ryan.

Prevod: ISA institut, 2011)

ADOLESCENTI

RAZPON NORMALNIH VEDENJ

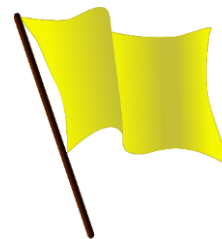
- Spolno eksplicitni pogovori z vrstniki,
- spolno obarvane šale, obscenosti znotraj družbeno-kulturno sprejemljivih norm,
- flirtanje, dvorjenje,
- zanimanje za erotiko,
- samozadovoljevanje na samem,
- objemanje, poljubljanje, držanje za roke,
- predigra (ljubkovaje, božanje ...)*,
- skupna masturbacija*,
- spolni odnos.

*Ta vedenja sodijo v normalni razpon vedenj. Zaradi različnih moralnih, socialnih ali družinskih pravil, norm so lahko razumljena, tolmačena kot neprimerna.

RUMENA »ZASTAVICA«

- Preokupacija s spolnostjo/anksioznost, ki vpliva na vsakodnevno funkcioniranje,
- zanimanje za pornografijo,
- poligamni spolni odnosi (promiskuiteta)**,
- spolno agresivne obscenosti (nespodobnosti),
- spolno obarvani grafiti (še posebej kronično ponavljajoči se, takšni, ki vplivajo na druge),
- druge spravlja v zadrego s spolno obarvanimi temami, govorom,
- kršenje intimnega-telesnega prostora drugih ljudi,
- dekletom dviguje krila/fantom vleče dol hlače,
- enkratni dogodki opazovanja drugih, razkazovanja pred drugimi ali drgnjena ob druge – vse v odnosih z vrstniki,
- obscene, nespodobne geste.

**Poligamni spolni odnos je nediskriminativen spolni kontakt z več kot enim partnerjem v istem časovnem obdobju.

*(Kempe National Center, 1205 Oneida Street, Denver, CO 80220
Avtorske pravice ima Kempe National Center, zato se kriterijev ne sme spreminjati. Kontaktna oseba za vprašanja, komentarje je Dr. Gail Ryan.
Prevod: ISA institut, 2011)*

Čeprav večina vedenj v kategoriji »rumene zastavice« ne sodi nujno izven razpona normalnega spolnega vedenja pri mladostnikih, je primeren ustrezen odziv odraslih in določena evalvacija, s ciljem, da se mladostniku zagotovi podpora zdravega razvoja in odgovornih stališč in vedenj.

RDEČA »ZASTAVICA«

- Kompulzivna masturbacija (še posebej kronično ali v javnosti),
- degradacija, poniževanje sebe ali drugih s spolno obarvanimi temami,
- poizkus odkriti spolne organe pri drugi osebi,
- kronična preokupacija s spolno-agresivno pornografijo,
- spolno eksplicitna govorica s pomembno mlajšimi otroki,
- dotikanje spolnih organov druge osebe brez privoljenja (zgrabiti ...),
- spolno eksplicitne grožnje.

STOP: BREZ DODATNIH VPRAŠANJ!

- Ponavljajoči se obsceni telefonski klici, voajerizem, ekshibicionizem, drgnjenje ob druge, druge oblike spolnega nadlegovanja ...,
- spolni odnosi z osebo, ki je veliko mlajša (spolna zloraba otrok),
- prisiljen spolni kontakt (spolno nasilje),
- prisiljena penetracija (posilstvo),
- spolni kontakti z živalmi,
- poškodovanje spolnih organov drugim osebam.

(Kempe National Center, 1205 Oneida Street, Denver, CO 80220

Avtorske pravice ima Kempe National Center, zato se kriterijev ne sme spreminjati. Kontaktna oseba za vprašanja, komentarje je Dr. Gail Ryan.

Prevod: ISA institut, 2011)